

PROTOKÓŁ KONTROLI

Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie, ul. Wały Chrobrego 4 (kod 70-502), nr REGON 811790879, zwanej w dalszej treści „Komendą PSR”.

Komendantem Wojewódzkim PSR w Szczecinie jest od dnia 18 lutego 1997 r. Zbigniew Gąsowski (akta kontroli: str. 3-5).

Kontrolę przeprowadził kontroler z Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Szczecinie Leszek Chwat - doradca techniczny, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 05866 z dnia 14 kwietnia 2006 r. (akta kontroli: str. 1).

Kontrolę przeprowadzono w okresie od dnia 18 kwietnia do dnia 15 maja 2006 r. z przerwami w dniach 24 kwietnia i 4-5 maja 2006 r.

Kontrolą objęto działalność Państwowej Straży Rybackiej (PSR) w związku z ochroną wód śródlądowych oraz nadzorem nad prowadzoną w nich gospodarką rybacką w latach 2002 - 2005.

W toku kontroli ustalono co następuje:

Państwowa Straż Rybacka stanowi wyodrębnioną budżetową jednostkę organizacyjną – jednostkę budżetową w rozumieniu ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104), podległą bezpośrednio Wojewodzie (akta kontroli str. 5). W skład Państwowej Straży Rybackiej wchodzi:

1. Komendant Wojewódzki,
2. Komendanci Posterunków,
3. pozostali strażnicy, w tym pracownicy biura Straży.

Obszarem działania Komendy Wojewódzkiej PSR w Szczecinie jest województwo zachodniopomorskie.

Na terenie działania Komendy Wojewódzkiej PSR funkcjonują dwa posterunki terenowe PSR – w Szczecinie i Koszalinie oraz podległy posterunkowi w Koszalinie zespół w Szczecinku (akta kontroli str. 7).

W czasie kontroli NIK, w Państwowej Straży Rybackiej na terenie województwa zachodniopomorskiego zatrudnionych było łącznie 20 osób, w tym:

1. Komenda Wojewódzka – 4 osoby,

2. Posterunek w Szczecinie – 6 osób
3. Posterunek w Koszalinie – 6 osób
4. Zespół w Szczecinku – podlegający posterunkowi w Koszalinie – 4 osoby..

Budżet Komendy, wykonany w 2002 r. wynosił 695.000 zł, w tym m.in.:

- wynagrodzenia (z pochodnymi) – 561.839 zł,
- wydatki na finansowanie inwestycji – 5.000 zł.
- wydatki na zakupy i usługi - 116.669 zł.

Budżet Komendy, wykonany w 2003 r. wynosił 762.499 zł, w tym m.in.:

- wynagrodzenia (z pochodnymi) – 588.976 zł,
- wydatki na finansowanie inwestycji – 14.500 zł.
- wydatki na zakupy i usługi – 133.909 zł.

Budżet Komendy, wykonany w 2004 r. wynosił 929.855 zł, w tym m.in.:

- wynagrodzenia (z pochodnymi) – 591.303 zł,
- wydatki na finansowanie inwestycji – 122.305 zł.
- wydatki na zakupy i usługi – 185.886 zł.

Budżet Komendy, wykonany w 2005 r. wynosił 848.000 zł, w tym m.in.:

- wynagrodzenia (z pochodnymi) – 635.095 zł,
- wydatki na finansowanie inwestycji – 70.000 zł.
- wydatki na zakupy i usługi – 132.460 zł. (akta kontroli str. 1041)

Główny, pozapłacowy koszt funkcjonowania PSR stanowią wydatki na zakup paliwa do łodzi i samochodów, które w badanych latach wyniosły odpowiednio 47.007 zł, 45,896 zł, 55.000 zł i 52.283 zł (akta kontroli str. 1043).

Powierzchnie wód na terenie działania PSR, etaty i budżet PSR

Wyszczególnienie	Powierzchnia wód (tys. ha)					Ilość etatów					Budżet (w tys. zł.)					Budżet na 1 tys. ha wód					Powierzchnia wód obsługiwana przez 1 strażnika* (tys. ha)				
	2002	2003	2004	2005		2002	2003	2004	2005		2002	2003	2004	2005		2002	2003	2004	2005		2002	2003	2004	2005	
1	2	3	4	5		6	7	8	9		10	11	12	13		14	15	16	17		18	19	20	21	
Województwo zachodniopomorskie	100	100	100	100		20	20	20	20		695	762	930	848		6,95	7,62	9,3	8,48		6,25	6,25	6,25	6,25	

* Pracę w terenie wykonuje 16 strażników zatrudnionych w Posterunkach PSR w Szczecinie, Koszalinie i w Zespole w Szczecinku (akta kontroli str. 983)

W 2005 r. poza środkami budżetowymi Komenda PSR pozyskała finansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 145.292 zł – na podstawie umowy z dnia 24 listopada 2005 r. oraz z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 20.000 zł – na podstawie umowy z dnia 15 grudnia 2005 r. Z ww. środków sfinansowano zakup sprzętu dla potrzeb PSR na terenie województwa zachodniopomorskiego, w szczególności 2 łodzi patrolowych (akta kontroli str. 1046).

W czasie kontroli na wyposażeniu PSR, w jednostkach w Szczecinie, Koszalinie i Szczecinku znajdowały się następujące środki transportu:

I. Samochody:

1. Samochód marki NISSAN SUNNY rocznik 1990 – 1 szt. (mocno wyeksploatowany)
2. Samochód marki JEEP CHEROKEE rocznik 1995– 1 szt. (wyeksploatowany)
3. Samochód marki LUBLIN rocznik 1998 - 1 szt.
4. Samochód marki SKODA OKTAVIA COMBI rocznik 2001 - 1 szt.
5. Samochód marki HONKER rocznik 2004 – 1 szt.
6. Samochód marki RENAULT KANGOO rocznik 2005 – 1 szt.

II. Łodzie z silnikami :

1. Łódź „RYBITWA” (PSR 5) z silnikiem stałym FSO 1500, rok zakupu 1989 – 1 szt.
(zużyta, przeznaczona do likwidacji)
2. Łódź „DELFIN - 3” (PSR 7) z silnikiem zaburtowym YAMAHA 25, rok zakupu 1989 – 1 szt.- (zużyta, przeznaczona do likwidacji)
3. Łódź „DELFIN –4” (PSR 6) z silnikiem zaburtowym HONDA 15, rok zakupu 1990 – 1 szt. (zużyta, przeznaczona do likwidacji)
4. Łódź patrolowa LPR – 57 (PSR 1) z silnikiem zaburtowym TOHATSU 40, rok zakupu 1996 – 1 szt.
5. Łódź „JAKOL 410V” (PSR 3) z silnikiem zaburtowym HONDA 30 , rok zakupu 1998 – 1 szt.
6. Łódź „CANADA” (PSR 4) z silnikiem zaburtowym YAMAHA 50, rok zakupu 1999 – 1 szt.
7. Łódź „MARINE 16Y (PSR 8) z silnikiem zaburtowym HONDA 50, rok zakupu 2005 – 1 szt. – zakupiona ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW
8. Łódź „MARINE 15Y” (PSR 9) z silnikiem HONDA 30, rok zakupu 2005 – 1 szt. - zakupiona ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW

III. Przyczepy do przewozu łodzi:

1. Przyczepa do przewozu łodzi P500, rocznik 1987 – 1 szt. (zużyta przeznaczona do likwidacji)
2. Przyczepa do przewozu łodzi C300, rocznik 1991 – 2 szt.(zużyte przeznaczone do likwidacji)
3. Przyczepa do przewozu łodzi N300, rocznik 1994 – 1 szt. (zużyta przeznaczona do likwidacji)
4. Przyczepa do przewozu łodzi N610 , rocznik 1998 – 1 szt.
5. Przyczepa do przewozu łodzi N610, rocznik 2000 – 1 szt.
9. Przyczepa do przewozu łodzi PC 500M, rocznik 2005 – 2 szt. – zakupione ze środków NFOŚiGW i WFOŚiGW (akta kontroli str. 1044)

W dyspozycji PSR w czasie kontroli pozostawały niżej wymienione pomieszczenia i budynki:

I POMIESZCZENIA BIUROWE.

1. Szczecin ul. Wały Chrobrego 4 o pow. 59 m kw. (budynek ZUW*) (akta kontroli str.1011-1015)
2. Koszalin ul. Wł. Andersa 34 o pow. 46 m kw. (budynek ZUW Delegatura w Koszalinie) (akta kontroli str. 1031-1033)
3. Szczecinek ul. 28 – Lutego 16 (budynek Starostwa Powiatowego w Szczecinku)(akta kontroli str. 1037)

II GARAŻE

1. Szczecin ul. Wernyhory – Janickiego o pow. 98 m kw. (Baza Transportu ZOAZUW** w Szczecinie) (akta kontroli str. 1017)
2. Koszalin ul. Lechicka 4 o pow. 28 m kw.i 24 m kw. – (ZOAZUW – Oddział Zamiejscowy w Koszalinie) (akta kontroli str. 1023-1029)
3. Szczecinek ul Kosińskiego 13 – (własność osoby fizycznej) (akta kontroli str. 1035).

* ZUW – Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki

** ZOAZUW – Zakład Obsługi Administracji Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Ww. magazyny służyły, poza magazynowaniem sprzętu PSR, także do przechowywania zatrzymanego sprzętu wykorzystywanego do nielegalnego połowu ryb. Sprzęt ten, po powiadomieniu o przestępstwie prokuratury był bądź przekazywany jednostce policji

prowadzącej postępowanie, bądź na zlecenie takiej jednostki, magazynowany przez PSR do czasu zakończenia postępowania. Następnie sprzęt był przekazywany poborcy skarbowemu

W trakcie kontroli NIK szczegółowej analizie poddano dokumentację działalności patroli Straży Rybackiej w na przestrzeni dwóch miesięcy w każdym z lat objętych kontrolą tj. 16% (8 miesięcy na 48 objętych kontrolą) ww. dokumentacji. Jak wynika z omawianej dokumentacji patrole działały wg miesięcznych planów sporządzanych odrębnie dla każdego z posterunków PSR i zatwierdzanych przez Komendanta Wojewódzkiego PSR (akta kontroli str. 9-36) Plany te zawierały informacje dotyczące składu osobowego poszczególnych patroli, godzin przeprowadzania kontroli, nazwy akwenu i powiatu, na terenie którego dany akwen się znajduje. Jak wynika z zapisów ww. planów kontrole prowadzone były we wszystkie dni robocze w miesiącu, także w godzinach nocnych. Z każdego zdarzenia stanowiącego wykroczenie lub przestępstwo sporządzana była notatka zawierająca opis zdarzenia, dane osobowe osoby odpowiedzialnej za naruszenie prawa (jeśli można ją było ustalić) oraz opis podjętych przez PSR działań takich jak ukaranie mandatem, przekazanie zawiadomienia policji, zabezpieczenie sprzętu itp. Dokumentacja zawiera także kopie mandatów, korespondencji z policją a także kopie wyroków – w przypadku ukarania sprawców przestępstw i wykroczeń przez sądy. W całym objętym badaniem NIK okresie we wszystkich dniach roboczych na terenie województwa zachodniopomorskiego operowały 3 patrole PSR (akta kontroli str.37-980).

Zbigniew Gąsowski wyjaśnił że: „Plany pracy strażników opracowywane są w oparciu o:

- 1) ogólną sytuację istniejącą na wodach śródlądowych (specyfika lokalna, przestępczość)
- 2) okresy ochronne poszczególnych gatunków ryb – szczególna ochrona miejsc występowania i gromadzenia się ryb (zimowiska , tarliska),
- 3) obręby ochronne – ochrona miejsc, w których obowiązuje całkowity zakaz połowu
- 4) sygnały o kłusownictwie i niedozwolonych połowach, od uprawnionych do rybactwa oraz innych osób,
- 5) proporcjonalne przeprowadzanie działań kontrolnych na terenie wszystkich powiatów województwa zachodniopomorskiego,
- 6) współpraca z Policją i innymi jednostkami (organizowanie wspólnych akcji),

w ramach posiadanych możliwości nadzór nad decyzjami zezwalającymi na odstępstwa od zakazów przewidzianych w ustawie o rybactwie śródlądowym wydawanych przez Wojewodę i Starostów.” (akta kontroli str.1049)

Wyniki uzyskane przez Państwową Straż Rybacką w Szczecinie w latach 2002-2005

Wyszczególnienie	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2005 r.	Razem
1	2	3	4	5	6
Ilość skonfiskowanego sprzętu (szt.)	Sieci rybackie – 323	Sieci rybackie - 220	Sieci rybackie - 226	Sieci rybackie - 185	Sieci rybackie - 954
	Pęczki, sznury – 238	Pęczki, sznury - 474	Pęczki, sznury - 72	Pęczki, sznury - 176	Pęczki, sznury - 960
	Wędki – 20	Wędki – 35	Wędki – 42	Wędki – 34	Wędki – 131
	Sprzęt pływający – 13	Sprzęt pływający - 20	Sprzęt pływający - 9	Sprzęt pływający - 12	Sprzęt pływający - 54
	Pozostałe – 23	Pozostałe - 301	Pozostałe - 60	Pozostałe – 56	Pozostałe - 440
Ilość ujawnionych przestępstw	157	111	96	70	434
Ilość ujawnionych wykroczeń	289	408	336	355	1388
Ilość /wartość nałożonych mandatów (zł)	274 / 20.410	393 /36.230	306 /55.250	325 /58.690	1298 /170.580

(akta kontroli str. 981)

Strażnicy PSR prowadzili kontrole podmiotów prowadzących gospodarkę rybacką na terenie województwa. W ramach tych kontroli sprawdzano oznakowanie łodzi rybackich i akwenów chronionych, posiadanie pozwoleń przez rybaków prowadzących odłowy, posiadanie przez podmioty prowadzące gospodarkę rybacką aktualnych pozwoleń wodno-prawnych (akta kontroli str.985)

Na podstawie art. 24 ust.3 ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym nadzór specjalistyczny nad Społeczną Strażą Rybacką sprawuje wojewoda poprzez komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Rybackiej. Zasady sprawowania nadzoru specjalistycznego określa Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie zasad sprawowania nadzoru specjalistycznego nad Społeczną Strażą Rybacką oraz ramowego regulaminu tej straży (Dz. U. Nr 49 poz. 489).

Nadzór obejmuje legalność i skuteczność działań Społecznej Straży Rybackiej. W ramach nadzoru komendant wojewódzki Państwowej Straży Rybackiej przeprowadza kontrole roczne i okresowe określone w planie kontroli zaopiniowanym przez wojewodę oraz doraźne na wniosek wojewody lub z własnej inicjatywy.

Kontrole Społecznej Straży Rybackiej przeprowadzone w roku 2005 zgodnie z planem kontroli.

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Zakresy i tematy kontroli	Głównie stwierdzone uchybienia
1.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu Koszalin utworzonej przez Okręg PZW w Koszalinie	Roczne i okresowe	<ul style="list-style-type: none"> - nie informowanie PSR o zatrzymanych i zabezpieczonych rybach i przedmiotach służących do ich połowu - nieprawidłowości w sporządzaniu dokumentów z prowadzonych działań - w niektórych przypadkach nie realizowanie zaleceń pokontrolnych
2.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu Kamień Pomorski utworzona przez Okręg PZW w Szczecinie	- Skuteczność i legalność prowadzonych działań kontrolnych – ujawnione przestępstwa i	
3.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu Goleniów utworzona przez Okręg PZW w Szczecinie	wyroczenia z ustawy o rybactwie śródlądowym.	
4.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu Białogard utworzona przez Okręg PZW w Koszalinie	- Dokumentowanie prowadzonych działań	
5.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu Sławno utworzona przez Okręg PZW w Koszalinie	- Wykonanie zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli	
6.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu Gryfice utworzona przez Okręg PZW w Szczecinie		
7.	Społeczna Straż Rybacka Powiatu w Gryfinie utworzona przez Okręg PZW w Szczecinie		

W województwie zachodniopomorskim Rady Powiatów głównie na wnioski Okręgów PZW wyraziły zgodę na utworzenie 23 Społecznych Straży Rybackich. W latach 2002 – 2005 Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Rybackiej w Szczecinie przeprowadziła ogółem 26 kontroli Społecznych Straży Rybackich działających na terenie województwa zachodniopomorskiego (akta kontroli str. 985).

Współpraca PSR z policją polegała na wspólnym prowadzeniu działań przeciwko kłusownikom m.in. poprzez mieszane patrole i współpracę przy kompletowaniu materiału dowodowego w prowadzonych sprawach (akta kontroli str. 1007)

Komendant Wojewódzki PSR zawarł w dniu 29 marca 2000 r. porozumienie o współdziałaniu w celu zapewnienia porządku prawnego na wodach śródlądowych występujących w strefie nadgranicznej województwa zachodniopomorskiego, z Morskim Oddziałem Straży Granicznej w Gdańsku. Porozumienie to przewidywało m.in.:

- Wzajemne informowanie się o występujących zagrożeniach naruszenia przepisów o rybnactwie śródlądowym oraz podejmowanych i wykonywanych czynnościach kontrolnych na wodach śródlądowych.
- Opracowywanie i uzgadnianie wspólnych planów kontroli.
- Organizowanie wspólnych działań kontrolnych i zabezpieczających.
- Organizowanie specjalistycznych szkoleń z zakresu ochrony granicy państwa oraz rybnactwa śródlądowego.
- Wzajemną pomoc techniczną i wymianę informacji w tym o ujawnionych przez strażników PSR przypadkach przestępczości granicznej oraz ujawnionych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej przypadków łamania przepisów o rybnactwie śródlądowym (akta kontroli str. 987)

W dniu 30 marca 2000 porozumienie w sprawie współdziałania o treści podobnej do cytowanego powyżej zostało zawarte z Pomorskim Oddziałem Straży Granicznej w Szczecinie (akta kontroli str. 991)

W dniu 22 października 2003 r. Komenda PSR zawarła porozumienie z Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie. Ww. porozumienie obejmowało m.in.:

- wymianę informacji dot. Zdarzeń incydentów i przypadków niszczenia oraz naruszania zasobów środowiska naturalnego,
- prowadzenie wymiany informacji o terenach zagrożonych zjawiskiem kłusownictwa,
- organizowania szkoleń dla funkcjonariuszy policji w zakresie zagadnień związanych ze zwalczaniem kłusownictwa w tym organizowania patroli mieszanych,
- organizowania wspólnych działań w celu zwalczania kłusownictwa (akta kontroli str.995-1001)

W ocenie stron ww. porozumienia współpraca przebiegała dobrze i planowane jest jej dalsze rozwijanie m.in. poprzez organizowanie wspólnych szkoleń dla strażników PSR i policjantów w zakresie obsługi sprzętu pływającego, praktycznego posługiwania się bronią i środkami przymusu bezpośredniego, ratownictwa medycznego.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz wręczono Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Rybackiej – Zbigniewowi Gąsowskiemu.

Kontroler NIK poinformował Zbigniewa Gąsowskiego o przysługującym mu :

- prawie zgłoszenia w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu, a przed jego podpisaniem, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokóle kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.)
- prawie odmowy podpisania niniejszego protokołu z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność w terminie 7 dni wyjaśnień dotyczących odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 59 ust. 1 ww. ustawy o NIK)
- prawie złożenia wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokóle kontroli (art. 59 ust. 2 ww. ustawy o NIK)

Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Rybackiej

mgr inż. Zbigniew Gasowski

Szczecin dn. 15 maja 2006 r.

Kontroler NIK

doradca techniczny

Leszek Chwat

Leszek Chwat